

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ЛІЦЕЇВ ДО ЗНО З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (АСПЕКТ АУДІЮВАННЯ)

Статтю присвячено особливостям підготовки учнів ліцеїв до зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови, а саме до аспекту аудіювання. У статті розкрито поняття аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та описано етапи роботи із текстами для аудіювання в одинадцятих класах ліцеїв.

Ключові слова: зовнішнє незалежне оцінювання, англійська мова, аудіювання, підготовка учнів

This article is devoted to the peculiarities of preparing lyceum students for external independent assessment of the English language, namely listening. The article reveals the concept of listening as a type of speech activity and the stages of working with texts for listening in the eleventh grades of lyceums.

Keywords: external independent assessment, English language, listening, student preparation

Успішність аудіювання в учнів під час вивчення англійської мови залежить, насамперед, від:

- потреби учнів пізнати щось нове;
- наявності інтересу в учнів до теми уроку;
- усвідомлення об'єктивної потреби навчатися й ін.

Таким чином, від сукупності цих суб'єктивних факторів, які сприяють утворенню установки на сприйняття пізнавальної діяльності [1, 2].

Проаналізована організація освітнього процесу, логічність та чіткість викладу матеріалу, максимальна опора у освітньому процесі на активну розумову діяльність учнів старших класів, багатомірність прийомів навчання, уточнення завдань сприйняття надає можливість утворити внутрішню мотивацію, а також направити увагу учнів на аспекти, що допоможуть запрограмувати майбутню практичну діяльність із достатніми знаннями[3].

Відомо, що говоріння (усне мовлення) – це висловлення власних чи чужих думок з метою виконання комунікативних завдань.

На сьогодні, коли дедалі більше розширюються зв'язки України з зарубіжними державами, зростає потреба в спілкуванні і співпраці між народами із різними мовами й культурними традиціями, набуває актуальності питання про володіння учнями англійською мовою у різноманітних ситуаціях, наближених до реальних.

Сьогодні мережа інтернет є невід'ємною інтерактивною системою в навчанні із величезним інформаційним різноманіттям. Мережа інтернет надає прекрасну можливість вчителю англійської мови попередньо підібрати ті або інші автентичні матеріали із різноманітних аспектів викладання дисципліни, необхідні матеріали країнознавчого характеру, а також актуальні новини з засобів масової інформації.

Учні мають змогу брати участь у тестуванні, вікторинах, конкурсах, відеоконференціях, а також олімпіадах, які проводяться за допомогою інтернету. Існують різні освітні ресурси, що використовуються для вивчення англійської мови, застосування яких можливе на різноманітних пристроях: від мобільних телефонів до стаціонарних комп'ютерів.

Комп'ютерні навчальні програми володіють комплексом переваг на відміну від традиційних методів навчання. Комп'ютерні навчальні програми:

- надають можливість тренувати різноманітні види мовленнєвої діяльності учнів й поєднувати їх у різних комбінаціях;

- сприяють усвідомленню мовних явищ;
- сприяють формуванню лінгвістичних здібностей;
- допомагають утворювати комунікативні ситуації;
- автоматизують мовні й мовленнєві дії;
- забезпечують реалізацію індивідуального підходу та інтенсифікацію самостійної роботи учнів.

Головними завданням навчання англійської мови є розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, й ресурси мережі інтернет сприяють виконанню даного завдання у повному об'ємі:

- для розвитку навичок читання: мережа інтернет дає широкий спектр навчальних текстів, як адаптованих, так й оригінальних, інформативно-пізнавальної спрямованості, із комунікативним, аналітичним підходом, представлених як у гіпертекстовому, так й мультимедійному форматі, підібраних із врахуванням специфіки напряму навчання, а також ступеня підготовленості учнів;

- збільшення словникового запасу, активного та пасивного вокабуляру за допомогою різних мультимедійних проєктів;

- для навчання граматичного матеріалу.

Наявність різних вправ надає можливість активізувати та закріпити матеріал, а також у тестовому режимі перевірити знання учнів [4].

Також інтерактивний характер мережі надає можливість вчителю або учню якісніше та швидше досягати деякі дидактичні цілі при підготовці до зовнішнього незалежного оцінювання:

- забезпечення практичної спрямованості через спілкування із носіями мови;

- розвиток практичних умінь міжкультурної комунікації в старшокласників;

- активізація пізнавального інтересу учнів;

- ознайомлення із різноманітним за власною тематикою матеріалом;

- збільшення кругозору;

- забезпечення доступності інформації для учнів із різноманітними рівнями матеріального добробуту [5].

Таким чином, якщо ми хочемо навчити учнів іноземної мови, то навчати цьому треба в умовах спілкування. Це означає, що навчання іноземної мови має бути організовано таким чином, щоб за головними своїми якостями, ознаками воно було подібне до процесу спілкування.

У цьому полягає комунікативність, практична спрямованість навчання іноземної мови, що становить перед учителем завдання розвивати в учнів ознаки самостійного формування висловлювань, ведення діалогів, вмінні висловлювати власне судження стосовно теми, яка обговорюється. Правильне вирішення цього завдання визначає успіх роботи на всіх етапах навчання.

Питання розвитку ініціативного мовлення на уроці є одним із пріоритетних у зв'язку з орієнтацією школи на формування у учнів практичних мовленнєвих навичок в іноземній мові [6,7].

Механізм мовлення формується правильно, якщо вчитель у процесі навчання дотримується цих етапів, якщо зміст та методи навчання відповідають його меті. Недоліки в навчанні на кожному з етапів приводять до того, що учні чи відчувають труднощі, включаючись в невідповідне мовлення, або взагалі все «говоріння» зводиться до вивчення та відтворення готового тексту. Навчання потрібно будувати таким чином, щоб той, хто навчається, спочатку оволодів мовленнєвою формою, а потім, використовуючи форму, вчився висловлювати певний метод [7].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов. Київ: ВТФ «Перун», 2006. 208 с.

2. Борецька Г. Е. Сучасні технології формування англомовної компетенції в говорінні учнів основної і старшої школи. *Іноземні мови: Науково-методичний журнал*, 2010. № 2 С. 23–26.
3. Гез Н. И. Система упражнений и последовательность развития речевых умений и навыков. *Иностр. языки в школе*. 2013. № 6. С. 18–20.
4. Гаврилов Б. В. Плюси й мінуси комп'ютеризованого навчання іноземним мовам. 2015. С. 7–8. URL: <http://linguact.hyperlink.ru/articles/gavrilov.html> (дата звернення 02.10.2022).
5. Гайнова К. М. Проектна діяльність учнів на уроках англійської мови. *Англійська мова та література*, 2005. № 30. С. 2–6.
6. Лapidус Б. А. Комбинированные упражнения при обучении устной речи. *Иностр. языки в школе*, 2011. С. 26–28.
7. Мирощниченко А. П. Навчання усного мовлення. *Англійська мова та література*. 2009. № 31. С. 2–11.

Рекомендує до друку науковий керівник доцент доцентка Зуброва О.А.